

2019

TERCİH DANIŞMANLIĞI KILAVUZU

İÇİNDEKİLER

1. TERCİH DANIŞMANLIĞI.....	5
1.1. Tercih Danışmanlığı Komisyonlarının Amaçları.....	5
2. KOORDİNASYON KURULLARININ KURULMASI VE GÖREVLERİ.....	5
2.1. İl Koordinasyon Kurullarının Kurulması.....	5
2.2. İl Koordinasyon Kurullarının Görevleri	6
2.3. İlçe Koordinasyon Kurullarının Kurulması	6
2.4. İlçe Koordinasyon Kurullarının Görevleri.....	7
2.5. Tercih Danışmanlığı Komisyonlarının Sisteme İşlenmesi.....	6
3. TERCİH DANIŞMANLIĞI KOMİSYONLARININ KURULMASI.....	7
4. TERCİH DANIŞMANLIĞI KOMİSYONLARININ UYMASI GEREKEN GENEL ESASLAR.....	9
5. TERCİH DANIŞMANLIĞI KOMİSYONLARINCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	10

2019 TERCİH DANIŞMANLIĞI KOMİSYONLARI TAKVİMİ

TARİH	İŞLEM
10-14 Haziran 2019	İl/İlçe Koordinasyon Kurullarının Kurulması
17- 28 Haziran 2019	İlçe Koordinasyon Kurullarınca Tercih Danışmanlığı Komisyonlarının Kurularak Sisteme Girilmesi

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Telefon	0 (312) 413 25 38
Belgegeçer	0 (312) 213 13 56
İnternet Adresi	http://meb.gov.tr http://orgm.meb.gov.tr
E-posta	oe_ram@meb.gov.tr

KISALTMALAR VE TANIMLAR

RAM	Rehberlik ve Araştırma Merkezi
YKS	Yükseköğretim Kurumları Sınavı

1.TERCİH DANIŞMANLIĞI

Öğrencilerin ilgi, yetenek ve değerleri doğrultusunda başarılı olabilecekleri alanlarda eğitim almalarını, eğitim sürecinde elde ettikleri kazanımlar yolu ile hayata hazırlanmalarını ve kendilerini mutlu kılarak toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak Türk Milli Eğitimi'nin temel amaçlarından biridir.

Eğitsel ve mesleki rehberlik hizmetleri; öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini keşfetmeleri, meslekleri tanımaları, mesleklerin gerektirdiği özellikleri öğrenmeleri, kendilerine uygun meslek alanlarına yönelmeleri ve bu doğrultuda tercih edebilecekleri okul, alan ve programları seçmeleri amacıyla sunulan profesyonel destek hizmetleridir.

1.1.Tercih Danışmanlığı Komisyonlarının Amaçları

1.1.1. Öğrencilerin yetenek, ilgi, ihtiyaç, kişilik özellikleri ve yaşam koşullarıyla uyumlu olacak şekilde bir üst öğrenim kurumuna geçişleri sürecinde onlara rehberlik etmek,

1.1.2. Tercih danışmanlığı sürecinde verilen hizmetleri, belirlenen standartlar doğrultusunda yürütmek.

2. KOORDİNASYON KURULLARININ KURULMASI VE GÖREVLERİ

Tercih danışmanlığı hizmetinin planlı ve programlı bir şekilde yürütülebilmesi için il ve ilçelerde koordinasyon kurulları; koordinasyon kurullarınca belirlenen yerlerde ise tercih danışmanlığı komisyonları kurulur.

2.1. İl Koordinasyon Kurullarının Kurulması

2.1.1 Merkezi Sınav İl Koordinasyon Kurulları: Özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinden sorumlu şube müdürü başkanlığında, temel eğitim şube müdürlüğünden bir temsilci ve ilde sadece 1 (bir) rehberlik ve araştırma merkezinin (RAM) bulunması halinde ilgili RAM müdürünün katılımları ile Merkezi Sınav İl Koordinasyon Kurulları kurulur. Ancak büyükşehir statüsündeki illerde RAM müdürleri buldukları ilçenin koordinasyon kurulunda görev alır.

2.1.2 Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) İl Koordinasyon Kurulları: Özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinden sorumlu şube müdürü başkanlığında, ortaöğretim şube müdürlüğünden bir temsilci ve ilde sadece 1 (bir) rehberlik ve araştırma merkezinin (RAM) bulunması halinde ilgili RAM müdürünün katılımları ile YKS İl Koordinasyon Kurulları kurulur. Ancak büyükşehir statüsündeki illerde RAM müdürleri buldukları ilçenin koordinasyon kurulunda görev alır.

2.2. İl Koordinasyon Kurullarının Görevleri

2.2.1. İl genelindeki tercih danışmanlığı çalışmalarının koordine edilmesi,

2.2.2. Merkez ilçelerdeki Merkezi Sınav ve YKS Tercih Danışmanlığı Komisyonlarının kurulması,

2.2.3. Verilecek hizmetler hakkında tercih dönemi öncesinden başlanarak il genelinde bilgilendirme çalışmalarının yapılması,

2.2.4. Tercih Danışmanlığı Komisyonlarının adres ve iletişim bilgilerinin 8. sınıf ve 12. sınıf öğrenci ve velilerine (il milli eğitim müdürlüklerinin internet sayfalarında) duyurulması,

2.2.5. Komisyonların çalışma ortamlarının sağlıklı etkileşime uygun şekilde düzenlenmesi,

2.2.6. Komisyonlarca ihtiyaç duyulan İnternet, bilgisayar, kırtasiye malzemeleri vb. konularda gerekli tedbirlerin alınması,

2.2.7. Komisyonların engelli bireylerin erişimlerine uygun yerlerde kurulması,

2.2.8. Merkez ilçe tercih danışmanlığı komisyonlarının çalışma saatlerinin ilçe koşullarına göre belirlenmesi,

2.2.9. Tercih danışmanlığı süresince tercih danışmanlığı modülünde yayımlanacak olan duyuruların takip edilmesi konusunda ilçe koordinasyon kurulları ve merkez ilçe tercih danışmanlığı komisyonlarının bilgilendirilmesi,

2.2.10. Merkez ilçelerde kurulan tercih danışmanlığı komisyonlarına ve komisyonlarda görevlendirilen öğretmenlere ait bilgilerin sisteme işlenmesi.

2.3. İlçe Koordinasyon Kurullarının Kurulması

2.3.1. Merkezi Sınav İlçe Koordinasyon Kurulları: Özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinden sorumlu şube müdürü başkanlığında, temel eğitim şube müdürlüğünden bir temsilci ve ilçede RAM bulunması halinde RAM müdürünün katılımları ile Merkezi Sınav İlçe Koordinasyon Kurulları kurulur,

2.3.2. YKS İlçe Koordinasyon Kurulları: Özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinden sorumlu şube müdürü başkanlığında, ortaöğretim şube müdürlüğünden bir temsilci ve ilçede RAM bulunması halinde RAM müdürünün katılımları ile YKS İlçe Koordinasyon Kurulları kurulur.

2.4. İlçe Koordinasyon Kurullarının Görevleri

2.4.1. İlçe genelindeki tercih danışmanlığı çalışmalarının koordine edilmesi,

2.4.2. Merkezi Sınav ve YKS Tercih Danışmanlığı Komisyonlarının kurulması,

2.4.3. Verilecek hizmetler hakkında tercih dönemi öncesinden başlanarak ilçe genelinde bilgilendirme çalışmalarının yapılması,

2.4.4. Tercih Danışmanlığı Komisyonlarının adres ve iletişim bilgilerinin 8. sınıf ve 12. sınıf öğrenci ve velilerine (ilçe milli eğitim müdürlükleri ve okulların internet sayfalarında) duyurulması,

2.4.5. Komisyonların çalışma ortamlarının sağlıklı etkileşime uygun şekilde düzenlenmesi,

2.4.6. Komisyonlarca ihtiyaç duyulan internet, bilgisayar, kırtasiye malzemeleri vb. konularda gerekli tedbirlerin alınması,

2.4.7. Komisyonların, engelli bireylerin erişimlerine uygun yerlerde kurulması,

2.4.8. Komisyon çalışma saatlerinin ilçenin koşullarına göre belirlenmesi,

2.4.9. Tercih danışmanlığı süresince tercih danışmanlığı modülünde yayımlanacak olan duyuruların takip edilmesi konusunda tercih danışmanlığı komisyonlarının bilgilendirilmesi,

2.4.10. İlçelerde kurulan tercih danışmanlığı komisyonlarına ve komisyonlarda görevlendirilen öğretmenlere ait bilgilerin sisteme işlenmesi.

2.5. Tercih Danışmanlığı Komisyonlarının Sisteme İşlenmesi

Tercih danışmanlığı komisyonları, koordinasyon kurullarınca MEBBİS'te yer alan e-Rehberlik Modülü/İl-İlçe İşlemleri/Tercih Danışmanlığı sekmesi kullanılarak kılavuzda belirtilen tarihlerde sisteme işlenecektir. Koordinasyon kurulları, sistem Bakanlık tarafından kapatılana kadar sisteme girilen bilgilerde değişiklik yapabileceklerdir. Komisyonların sisteme girilmesi aşamasında 'komisyonun kurulduğu yer' seçeneği komisyonun hizmet verdiği bina esasına göre doldurulacaktır. Buna göre, tercih danışmanlığı komisyonu herhangi bir okulda hizmet verecek ise komisyonun kurulduğu yer okul; RAM'da hizmet verecek ise RAM; alışveriş merkezinde hizmet verecek ise AVM; şehir meydanı, çay bahçesi, park vb. hizmet verecek ise diğer; herhangi bir binada olmaksızın gezici olarak hizmet verecek ise de mobil olarak sisteme işlenecektir.

3. TERCİH DANIŞMANLIĞI KOMİSYONLARININ KURULMASI

3.1. Merkezi Sınav Tercih Danışmanlığı Komisyonları için ortaokul müdür ya da müdür yardımcısı; YKS Tercih Danışmanlığı Komisyonları için ise ortaöğretim kurum müdür ya da müdür yardımcısı başkanlığında;

- İki rehberlik öğretmeni,
- Rehberlik öğretmeni sayısının yetersiz olduğu hallerde tercih danışmanlığı konusunda donanımlı diğer öğretmenlerin ya da farklı eğitim kademelerinde görev yapan rehberlik öğretmenlerinin görevlendirilmesiyle her bir Tercih Danışmanlığı Komisyonu en az üç kişiden oluşur.

3.2. Komisyonlar kurulurken, kayıt alanlarının yanı sıra komisyonların kurulacağı yerlerdeki tercih yapacak olan öğrenci sayısı da dikkate alınır.

3.3. Komisyonlar; okullarda, RAM'larda, velilerin/öğrencilerin kolay ulaşabilecekleri resmi kurumlarda ve halka açık yerlerde (alışveriş merkezi, şehir meydanı, çay bahçesi, parklar vb.) kurulur.

3.4. Erişimin zor; tercih yapacak öğrenci sayısının az olduğu bölgelerde, öğrenci ve velilerin tercih danışmanlığı ihtiyaçları mobil ekipler aracılığıyla karşılanır.

3.5. Bir öğretmen sadece bir tercih danışmanlığı komisyonunda görevlendirilir. Ancak Merkezi Sınav ve YKS tercih dönemlerinin farklı tarihlerde olması durumunda aynı öğretmen her iki tercih danışmanlığı komisyonunda da görevlendirilebilir.

3.6. Merkezi Sınav Tercih Danışmanlığı Komisyonlarında öncelikle ortaokullarda ve RAM'larda görev yapan rehberlik öğretmenleri, ortaokul müdür veya müdür yardımcıları görev alır. Rehberlik öğretmeni sayısının yetersiz olduğu hallerde, komisyonlarda tercih konusunda donanımlı diğer öğretmenler ve farklı kademelerde görev yapan rehberlik öğretmenleri de görevlendirilir.

3.7. YKS Tercih Danışmanlığı Komisyonlarında ise öncelikle ortaöğretim kurumlarında ve RAM'larda görev yapan rehberlik öğretmenleri, ortaöğretim kurumlarının müdür veya müdür yardımcıları görev alır. Rehberlik öğretmeni sayısının yetersiz olduğu hallerde, komisyonlarda tercih konusunda donanımlı diğer öğretmenler ve farklı kademelerde görev yapan rehberlik öğretmenleri de görevlendirilir.

3.8. İlçede görev yapan mesleki ve teknik anadolu lisesi rehberlik öğretmeni sayısının yeterli olması durumunda Tercih Danışmanlığı Komisyonlarında görevlendirilen iki rehberlik öğretmeninden birinin bu liselerde çalışan öğretmenlerden seçilmesine dikkat edilir.

3.9. İl ve İlçe Koordinasyon Kurulları, sekreteryaya faaliyetlerini yürütebilmek için ihtiyaç duyacakları personeli kendi kurumlarından temin eder. Sekreteryaya faaliyetlerinin yürütülmesinde rehberlik öğretmenleri görevlendirilemez.

4. TERCİH DANIŞMANLIĞI KOMİSYONLARININ UYMASI GEREKEN GENEL ESASLAR

4.1. Öğrencilere ikamet koşuluna bakılmaksızın hizmet verilir.

4.2. Tercih ekranında öğrencinin tercih yapmasını engelleyen herhangi bir sorun oluşması durumunda, sorunun giderilebilmesi için öğrenci, ilgili kurumlara yönlendirilir.

4.3. Merkezi Sınav tercihlerinde sorumluluk veli ve okul idaresine ait olduğundan; öğrencilerin tercihleri öğrenci velisi ya da komisyon başkanı tarafından sisteme girilir. Komisyonlarda görevlendirilen rehberlik öğretmenleri ve diğer branş öğretmenleri sisteme tercih girişinde bulunmaz.

4.4. YKS tercih sürecinde tercih sorumluluğu tamamen öğrenciye ait olduğundan öğrencilerin sisteme tercihlerini girebilmeleri için imkânlar ölçüsünde uygun ortam hazırlanır. Bu öğrencilerin tercihleri, sisteme komisyonlar tarafından girilmez.

4.5. Tercih danışmanlığı komisyonlarınca hizmet verilen bireylere ilişkin istatistiki veriler sisteme işlenir.

4.6. Hizmet verilen her öğrenci hizmet veren öğretmen tarafından öğrencinin T.C. Kimlik Numarası ile MEBBİS' te yer alan e-Rehberlik Modülü/Tercih Danışmanlığı Öğretmen İşlemleri/öğrenci kayıt sekmesi kullanılarak sisteme işleyecektir.

5. TERCİH DANIŞMANLIĞI KOMİSYONLARINCA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

5.1. Öğrencilere ilgi, değer ve yetenekleri doğrultusunda bir üst öğrenim kurumuna geçiş sürecinde rehberlik edilmesi,

5.2. Öğrenci ve velilere, karar verme sürecinde gereken rehberlik hizmetlerinin sunulması,

5.3. Öğrencilerin üst öğrenim kurumlarına yerleşmeleri aşamasında ailelerinin sosyoekonomik koşulları da dikkate alınarak sağlıklı karar verebilmelerine katkı sunulması,

5.4. Tercih edilecek eğitim-öğretim kurumlarının, özel durumu olan öğrencilere (özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler, okul birincileri, yerleştirme kılavuzlarının öngördüğü başarılı öğrenciler vb.) ilişkin koşullarının öğrenci ve veliye açıklanması,

5.5. Öğrenci ve velinin farklı istek ve beklentilerinin olabileceğinin göz önünde bulundurularak bu durumun bütünsel bir bakış açısıyla değerlendirilmesi; öğrenci ve velilerin bu çerçevede yönlendirilmesi gerekmektedir.